

Norges Bank
post@norges-bank.no

Dato: 19.05.2025

Høringssvar på neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner og deltakelse i oppgjørssystemet T2

Bits har behandlet Norges Banks høringsbrev datert 18.02.2025 og sender med dette vårt høringssvar. I høringsbrevet etterspør Norges Bank innspill knyttet til deltakelse i eurosystemets felles plattform T2. Norges Bank ønsker spesielt innspill til funksjonalitet, gjennomføringsprosjekt, samt muligheter og innovasjon som deltakelse i T2 kan gi for deltakere i oppgjørssystemet.

I Bits høringssvar til Norges Banks forrige høringsbrev om neste generasjons oppgjørssystem (2023) ble behovet for at Norges Bank har god dialog med næringen understreket. At Norges Bank på det nåværende tidspunkt i vurderingen av neste generasjons oppgjørssystem inviterer til en ny høring med banknæringen anser derfor Bits som positivt.

Bits er operatør av avregningssystemet for norske kroner - NICS. NICS og Norges Banks oppgjørssystem (NBO) er begge finansielle infrastrukturer som er kritisk for velfungerende betalingsformidling og finansiell stabilitet i Norge. Samspillet mellom disse systemene, både teknisk, operasjonelt og med hensyn til beredskap, er derfor avgjørende for effektiviteten og sikkerheten i det finansielle systemet i Norge.

Overordnede merknader

Bits observerer at Norges Bank vurderer at deltakelse i eurosystemets felles plattform T2 er det beste valget for et effektivt og sikkert betalingssystem på lang sikt. Bits støtter denne vurderingen. Beslutningene som er tatt i Sverige og Danmark knyttet til tilslutning til T2 er viktig for Bits' overordnede vurdering. Bits støtter videre at Norges Bank innleder formelle samtaler med Den europeiske sentralbanken (ESB) for informasjonsutveksling og avklaringer for en eventuell norsk tilknytning.

I Bits strategi på avregnings- og oppgjørsområdet er økt bruk av nordiske og europeiske standarder, standardisert arkitektur og økt leverandøruavhengighet sentrale målsettinger. Bruk av felles europeiske løsninger på oppgjørsområdet legger etter Bits' syn også til rette for standardisering og økt leverandøruavhengighet på avregningsområdet. I lys av dette er Bits positive til at Norges Bank indikerer en fremdrift i vurderingene som muliggjør at en eventuell avtale med ESB kan være klar i perioden 2025-2026.

Bits ser frem til fortsatt dialog med Norges Bank når vurderingene som gjelder eventuell deltagelse i T2 er understøttet med mer dokumentasjon som grunnlag for en beslutning. Bits ønsker at Norges Bank inviterer til dialog med næringen når det detaljerte underlag for beslutning er klart. Når næringen gjennom dette underlaget har grunnlag for å forstå i mer detalj hva en overgang til T2 vil

innebære, vil Bits kunne gi en mer utfyllende tilbakemelding på de tilpasninger som behøves og den videre prosess.

Spørsmålene i høringen er relativt detaljerte. Bits ser det ikke som hensiktsmessig å svare direkte på hvert spørsmål oppstilt under de tre områdene, men under gis overordnede innspill og vurderinger knyttet til hvert område. Bits legger til grunn at finansinstitusjoner som deltar i NBO vil besvare disse spørsmålene ut fra sitt ståsted.

Funksjonalitet

Som operatør av avregningssystemet NICS er Bits opptatt av at sentralbankens oppgjørssystem er effektivt og fleksibelt overfor ulike avregningsløsninger. Derfor er funksjonaliteten som vil tilbys av NBO ved bruk av T2 være viktig. Endringer i NBO knyttet til en eventuell tilknytning til T2 vil kunne kreve endringer i NICS og det er viktig at disse forholdene blir identifisert og drøftet med næringen før endelig beslutning fattes. Det er begrenset grunnlag i det materialet som det er vist til i høringen, for å gjøre slike vurderinger nå.

I Norges Banks videre vurdering av ny oppgjørsløsning for NBO må det vektlegges at deltakerne i NBO får tilgang til funksjonalitet som sikrer en effektiv likviditetsstyring, hurtig og sikker gjennomføring av betalinger og god og rettidig informasjon. For avregningssystemet NICS må det gjøres tilsvarende vurderinger. Bits mener derfor det er viktig at Norges Bank oppretter dialog med deltakerne, både finansinstitusjoner og operatører av avregningssystemer, for å presentere funksjonalitet i T2 og identifisere gap knyttet til funksjonalitet og informasjonsutveksling. Deretter anbefales Norges Bank i dialog med aktørene å vurdere behovet for tiltak, herunder endringsønsker til ESB, regelverksendringer, endringer i NICS og rutineendringer, før en eventuell overgang til T2 endelig besluttes.

For vurdering av T2 er det viktig at Norges Bank vurderer mulighet for å videreføre oppgjør på to nivåer slik at alle banker har lik mulighet for tjenesteutvikling på betalingsområdet. Funksjonalitet for å håndtere og begrense risiko for private oppgjørsbanker vil også være viktig å belyse i det endelige beslutningsgrunnlaget.

Informasjon fra oppgjørssystemet er viktig for bankenes likviditetsstyring. Bankene benytter informasjonssystem for sentrale funksjoner i den daglige operasjonen som likviditetsoppfølging, men også for transaksjonsmonitorering og for å motvirke antihvitvask og svindel. Det er sentralt for bankene at kvaliteten i informasjonssystemene er god og kan utvikles i takt med behovene til aktørene i den norske verdikjeden.

Gjennomføringsprosjekt

Bits vurderer at et eventuelt prosjekt for Norges Banks deltakelse i T2, vil være betydelig og kreve bred involvering av banknæringen, inkludert Bits som operatør av avregningssystemet NICS. Et slikt prosjekt vil potensielt pågå i parallell med en rekke prosesser i banknæringen som også er viktige for moderniseringen av norsk betalingsinfrastruktur, herunder NBO INST-prosjektet, standardisering i bankenes meldingsutveksling til NPC, modernisering av NICS og øvrig betalingsinfrastruktur, tilpasning til en rekke kommende europeiske forordninger og direktiver, samt andre prosesser. Et eventuelt gjennomføringsprosjekt for T2 i Norge må derfor planlegges i nær dialog med næringen.

Muligheter og innovasjon

Ut fra rollen som operatør av avregningssystemet i norske kroner – og den samfunnsviktige funksjonen avregning utfører, anser ikke Bits innovasjon som et avgjørende element i oppgjørssystemet.

Bits ser potensielt positive virkninger i økt harmonisering på tvers av landegrensene i Europa. Bits vurderer også at mer standardiserte løsninger kan åpne for bedret beredskap i infrastrukturen i et større bilde.

Øvrige forhold

Utover områdene Norges Bank ber om tilbakemelding på ønsker Bits også å rette noen overordnede merknader knyttet til følgende forhold som bør vektlegges i den videre vurdering av T2

Sikkerhet

Bits registrerer at Norges Bank tidligere har vurdert sikkerhet, cybersikkerhet og beredskap som sentrale årsaker til at vurderinger om neste generasjons oppgjørssystem pågår. Næringen står overfor en tid hvor sikkerhet – spesielt cybersikkerhet – i bank og betalingssystemer er sentrale i lys av risikobildet. Næringen er omforent rundt viktigheten av tilstrekkelig sikkerhet i neste generasjons oppgjørssystem.

Næringen avventer vurderinger knyttet til sikkerhetsinfrastrukturen i T2. Det gjelder ressurser, kapasitet og de reelle grep som ECB tar for å heve sikkerheten for sentralbanken og deltagerne i oppgjørssystemet.

Styring og kontroll

Bits registrerer at en beslutning om deltagelse i T2 vil medføre at Norges Banks påvirkning og kontroll på leverandør av oppgjørssystemet må oppnås innenfor rammene av et nytt styringssystem. Det kan være krevende å oppnå tilstrekkelig styring og kontroll så lenge Norge står utenfor Euro-samarbeidet. Derfor imøteser Bits informasjon om hvilken styringsstruktur som legges til grunn vedrørende norsk deltagelse i T2. Bits vil understreke viktigheten av at Norges Bank jobber for likeverdig deltagelse i styrende fora i Eurosystemet og utøve påvirkning og endringshåndtering i samråd med de andre sentralbankene som deltar i TARGET Services.

For TARGET Services registrerer vi at det ligger muligheter for endring gjennom endringsønsker som kommuniseres til ESB. Næringen ser frem til å få mer innsikt i muligheter for påvirkning slik at nasjonale behov og næringens behov ivaretas. Det må også etableres god dialog med næringen for Norges Banks forvaltning av endringsregimet i TARGET Services.

Norges Bank har vært opptatt av konsentrasjonsrisikoen på leverandørsiden for norske banker. Gitt flere av de pågående prosessene samles det nå mye teknisk operasjon hos nye aktører med deres respektive underleverandører. Bits ser frem til å bidra til at det skapes et helhetsbilde for betalingsinfrastrukturen knyttet til outsourcing, offshoring, landrisikovurderinger, konsentrasjonsrisiko, mm.

Kostnader

Det er viktig for Norge å ha et kostnadseffektivt oppgjørssystem. Næringen registrerer at kostnadsveksten i NBO har vært betydelig de siste årene og imøteser mer innsikt i hvilke kostnader som vil påløpe for en eventuell overgang til T2 og løpende deltagelse i plattformen. Kostnadene for henholdsvis en dedikert plattform med videreutvikling av dagens modell og overgang til TARGET Services, bør belyses og dekke alle faktorer som er nødvendige for å få et korrekt bilde av alternativene. Det samlede kostnadsbildet for alternativene bør bli en sentral del av Norges Banks utredning, herunder kostnader som vil henføres til deltakerne eller påvirkes av mulige endringsbehov hos disse. Bits vil understreke viktigheten av å minimere innslaget av mulige doble infrastrukturkostnader som følge av perioder hvor bankene eventuelt må operere den nye og den eksisterende infrastrukturen i parallell.

Næringen arbeider også med modernisering av infrastrukturen for avregning. For å oppnå kostnadseffektivitet er det behov for samordning av tiltakene som i fremtiden vil gjennomføres av både næringen og Norges Bank.

Bits ser frem til videre dialog med Norges Bank om neste generasjons oppgjørssystem der Bits vil bidra til at næringens interesser blir godt forankret og ivaretatt.

Med vennlig hilsen

Bits AS

Sign.

Eivind Gjerdal

Administrerende Direktør